№ 279. Poniedziałek 6. Grudnia 1858. Rok wydania 48.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Na pertraktacyi względem polepszenia dotacyi nauczyciela w Tartakowie, obwodzie żółkiewskim, oświadczyła chrześciańska gmina miasteczka Tartakowa, iż chce dodawać rocznie 11 złr. 53 kr. m. k. w gotówce i 4 złr. 6 kr. m. k. w procentach od obligacyi gminnych przeznaczonych na potrzeby szkolne.

Gmina włości Tartakowiec 15 złr. i 25 kr. m. k. w gotówce w procentach od przeznaczonych na szkołę obligacyi.

Gmina włości Tartaków 13 złr. 55 kr. w gotówce i 40 kr. m. k. w procentach od przeznaczonych na szkołę obligacyi, nakoniec żydowski kahał Tartakowa 15 złr. m. k. w gotówce.

Oprócz tego łaciński proboszcz miejscowy imks. Kuźmiński przyrzekł do dotychczasowych 6 złr. m. k. dodawać rocznie drugie 6 złr. m. k., a gr. kat. proboszcz miejscowy imks. Lewicki kwotę 5 złr. m. k. przez czas posiadania swego probostwa, zaś właściciel dóbr Tartakowa Franciszek Ksawery Rosnowski prócz dotychczasowej płacy 21 złr. 36 kr. dla nauczyciela rocznie i 18 fur drzewa na opał szkoły, odstąpił na fundusz lokalu szkolnego dwa grunta z wykazanym dochodem rocznym 18 złr. m. k.

Przez te składki po wyłączeniu kwoty rocznej 5 złr. m. k. z publicznego funduszu szkolnego, dotychczasowe wyposażenie nauczyciela w Tartakowie składające się z 96 złr. 3. kr. m. k. polepszono o 89 złr. 59 kr. i stanowi obecnie 186 złotych reńskich 2 kr. m. k. czyli 195 złotych 33 centów w walucie austryackiej.

Okazaną temi składkami równie chwalebną i godną naśladowania jak pożyteczną w ogóle dążność ku podniesieniu elementarnej nauki ludu podaje c. k. namiestnictwo z wyrazem zasłużonego uznania do wiadomości publicznej.

Lwów 22. listopada 1858.

Sprawy krajowe.

Ogłoszenie.

Dyrekcya galicyjskiego stanowego Towarzystwa kredytowego podaje niniejszem do powszechnej wiadomości, że z powodu potrzeby przeniesienia rocznych zamknięć rachunkowych na nową walutę austryacką, kasa Towarzystwa kredytowego w roku bieżącym wyjątkowo od 24. grudnia począwszy aż do końca roku będzie zamknięta dla publiczności.

Od Dyrekcyi gal. stan. Towarzystwa kredytowego, we Lwowie dnia 2. grudnia 1858.

(Losowanie obligacyi długu państwa. — Stan banku w listopadzie.)

Wiedeń, 5. grudnia. Na dniu 1. b. m. przedsięwzięto 299 to jest 94 dodatkowe losowanie dawnego długu państwa, przyczem wyciągnięto seryę nr. 165. Ta serya zawiera obligacye nadwornej izby po $3^1/_2\%$ to jest:

Nr. 5837 z jedną piątą sumy kapitału i nr. 8964 z połową sumy kapitału oraz numera 8334 włącznie do 9154 z całemi kwotami ich kapitału.

Ogólna suma tych seryi wynosi 1,412.049 złr. $26^5/_8$ kr. kapitału z 24.710 złr. 52 kr. procentu według zniżonej stopy procentowej.

Litogr. koresp. austr. pisze: Z upływem pierwszego miesiąca, w ciągu którego wypłacił bank narodowy znaczniejsze już sumy monetą srebrną, nabrały czynności tego instytutu większej niż zwykle ważności.

Po uskutecznionem dnia 29. listopada obliczeniu jest teraz taki stan banku w porównaniu ze stanem jego dnia 31. października:

Obieg banknotów zmniejszył się w listopadzie z 389,572.159 złr. (między tem 1,585.580 zł. waluty austryackiej) na 385,026.597 złr. (między tem 14,477.490 zł. wal. austr.)

Obieg srebra zmniejszył się z 109,895.457 złr. na 100.406.490 złr.

Połączone z bankiem kapitały czynne, a między temi wexle przychodzące w miejscach zagranicznych do spłacenia, powiększyły się z 17.188.429 złr. na 21,556.775 złr.

Po odtrąceniu przyrostu tych kapitałów czynnych w sumie 4,368.346 złr. od ubytku srebra w kwocie 9,488.967 złr., tedy okazuje się ubytek w obu tych pozycyach wynoszący 5,120.621 złr., który równa się niemal ubytkowi będących w obiegu banknotów.

Portfel wexlowy powiększył się nieco, a to: z 78 912.125 złr. (między tem tylko 145.184 zł. wal. austr.) na 79,187.977 złr. (między tem 10,717.918 zł. walut. austr.); lecz natomiast zmniejszyła się suma zaliczek na papiery skarbowe z 78,579.400 złr. na 77,567.823 złr. (między tem 1,232.200 zł. waluty austr.)

Dawniejszy dług państwa zmniejszył się z 51,093 854 złr. na 50,794.804 złr. a hypotekowany z 147,500.000 złr. na 146,800.000 złr.

Zestawienie to prowadzi do następujących uwag:

Ubytek srebra, który łącznie z przyrostami wexlów przychodzących do spłaty monetą srebrną lub złotą należy wziąć pod rozwagę, a co wynikło z potrzeby srebra w kraju, jak niemniej i z tego, że według ugody trzeba było srebrem uskuteczniać wypłaty za granicą — jest tylko mierny.

Kurs wexlowy przy wypłatych za granicą spadł równocześnie z ubytkiem zapasu srebra w banku z 3 do 4% nad *pari*, a który to procent utrzymywał się jeszcze w pierwszej połowie listopada— zwolna na $1^1/_2$ do $2^1/_2\%$, a jeśli tak pójdzie i dalej, tedy ustanie już konieczność wywożenia srebra.

Lecz właśnie ta okoliczność, że krajowy portfel wexlowy nie zmniejszył się mimo tego odpływu (stosunkowo dość miernego jeszcze), jest dowodem oględności austryackiego banku narodowego nietylko co do handlu i przemysłu, lecz także i co do całego w ogóle obrotu pieniężnego, czego by może żaden inny bank niedokazał śród podobnych stosunków i w takich rozmiarach, zwłaszcza że przy znajdujących się w kraju kapitałach ruchomych i znacznych wkładkach ulokowanych w ciągu miesiąca listopada u niektórych krajowych zakładów pieniężnych nie można było dostrzedz braku pieniędzy, a z czego też można wnosić, że obieg banknotów mógł być bardziej jeszcze zmniejszony bez najmniejszej dla obrotu pieniężnego przykrości.

Pierwszy okres wypłaty srebrem musiał być zapewne najprzykrzejszy, gdyż z powodu zbyt jeszcze wysokiego kursu wexlowego zachodziły rozmaite trudności, a równowaga z wypłatą zagraniczną nastąpić mogła tylko po odpływie srebra.

Stan rzeczy polepszyć się jednak może już w nadchodzącym miesiącu. Z nowym rokiem zaprowadzona będzie w banku narodowym stale i w zupełności waluta nowa, a odtąd spodziewać się już należy coraz większego utrwalenia i polepszenia jego stosunków

Hiszpania.

(Zmiana w ministeryum. — Wiadomości bieżące. — Stosunki z Francyą.)

Madryt, 28. listopada. W miejsce admirała Quesada, który otrzymał dymisyę, mianowano dotychczasowego kapitana jeneralnego w Madrycie, jenerała Macrohon'a ministrem marynarki, a następcą jego w piastowaniu urzędu kapitana jeneralnego, został jenerał Marchesi.

— Rząd przedłoży Kortezom nowy projekt względem przyzwolenia na przywóz zboża z nałożeniem nań cła ochrończego.

— Z Kadyxu donoszą z dnia 20. listopada, że flotyla hiszpańska składająca się z sześciu paroplywów uderzyła na korsarzy afrykańskich.

— Miasto pp. Luzuriaga, Bermudez de Castro, Beltran de Lis i de Pidal, którzy podali się do dymisyi, mianowano radzcami państwa margrabię Valgomera, hrabię Torremarin'a, p. Guillelmas i p. Roda.

— Jenerał Prim otrzymał od Sułtana kilka medalów honorowych dla tych oficerów hiszpańskich, którzy mieli udział w walce armii tureckiej w Księstwach Naddunajskich.

— Opóźnienie w przedłożeniu wierzytelnych listów hiszpańskiego posła w Paryżu, o czem dziennik *Novedades* rozpisywał się kilkakrotnie, tłumaczy ministeryalny dziennik *Correspondancia autografa* tem, że Cesarz Francuzów, wyjąwszy w nadzwyczajnych wypadkach niezwykł udzielać uroczystych audyencyi inaczej jak w stolicy państwa. Mon, niechciał, jak mu poruczono, wręczyć swych wierzytelnych listów na audyencyi prywatnej. Zresztą, stosunki

między obydwoma rządami są jak być może przyjażne, a Cesarz Francuzów nierobi żadnej tajemnicy, że wysoce poważa talenta i zdolności p. Alexandra Mon.

Anglia.

(Kradzież depeszy. — Nowiny dworu. — Kontradmirał Seymour wraca. — Przygotowania na przyszłe sesye parlamentu. — Meeting za ograniczeniem wolnej żeglugi. — Śledztwo mordercy.)

Londyn, 30. listopada. Popełniona w urzędzie kolonialnym kradzież depeszy zajmuje jeszcze całą publiczność. Dziennik *Times* powiada: „Pojmujemy i radzi jesteśmy, że panowie urzędu kolonialnego odkryciem mniemanej kradzieży pozbyli się wielkiego ciężaru z serca, i gratulujemy ministerstwu, że żaden z urzędników jego niemiał udziału w tej sprawie. Pominąwszy opieszałość niespada żadna wina na urząd kolonialny. Rządowi niepozostawała naturalnie inna droga prócz śledztwa sądowego; byłto jedyny środek do uspokojenia publiczności. Jaki zaś skutek sprawiła depesza sir Johna Younga, pokaże się dopiero."

— Królowa z księciem małżonkiem zaszczyciła przedwczoraj belgijskiego posła odwiedzinami; d. 6. grudnia opuszcza Windsor i wyjeżdża do Osborne. Tam zapewne zabawi dwór do dnia 24. grudnia, potem wraca na zamek w Windsorze a na dniu 12. lutego przeniesie się do stolicy.

— Kontradmirał sir Michael Seymour komendant na wschodnio-indyjskich wodach, podał się do dymisyi dla mocno nadwerężonego zdrowia swego. Wróci zapewne statkiem „Kalkuta" a tymczasowo odda dowództwo komandorowi Edgell — jeźliby sam nie przyszedł do zdrowia.

— Iryjscy katolicy spodziewają się, że na przyszłej sesyi uwzględni rząd, jako panująca religia w Irlandyi jest katolicka. Arcybiskup z Tuam przesłał w tej myśli pismo do lorda Derby i równocześnie ogłosił, że znów przedkłada rządowi wszelkie katolików żałoby, których zaspokojenia spodziewa się przy sposobności reform, jakie mają nastąpić. Gabinet zresztą zajmuje się bardzo żywo rozmaitemi robotami, które mają być przedłożone zaraz na pierwszem posiedzeniu parlamentu. Dwór opuścić miał Windsor w połowie bieżącego miesiąca i udać się do Osborne, ale lord Derby ma tak liczne audyencye u Królowy, że Jej król. Mość postanowiła przedłużyć swój pobyt w Windsorze aż do dnia 6. grudnia. Posiedzenia gabinetu są częstsze jak zwykle i utrzymują, że jeden z najważniejszych przedmiotów nad którym obradują, jest nowy system bronienia wybrzeży, przyczem zasięgnięto rady wszystkich wojskowych znakomitości kraju. Nowy system zostanie wniesiony pod obrady parlamentu. Prócz tego zajmuje się rząd głównie bilem reformy rządu dla naszych północno-amerykańskich kolonii i bilem korporacyi City Londynu.

— Zdaje się, że odpowiedź lorda Malmesbury na żałoby właścicieli okrętów północnych prowincyi względem zanadto wielkiej konkurencyi zagranicznych okrętów, przedwczesne w umysłach właścicieli obudziła nadzieje, albo zachęciła ich przynajmniej do dalszej agitacyi przeciw ustawom wolnej żeglugi. Właściciele okrętów w południowych prowincyach zgromadzili się wczoraj w Plymoucie na meetyng i uchwalili następującą rezolucyę:

„Że zgromadzenie przypisuje początek teraźniejszego niekorzystnego położenia angielskich właścicieli okrętów głównie nieodpowiedniej wzajemności ze strony zagranicy, ponieważ zagraniczne okręta w angielskich portach większych doznają korzyści, jak okręta angielskie w zagranicznych portach, i że z tego powodu powzięło zgromadzenie przekonanie, że teraz nadszedł już czas wprowadzić w użycie klauzulę wzajemności oraz nalegać na rząd, ażeby użył stosownych środków do spiesznego osiągnięcia pożądanego rezultatu."

— Dla wyśledzenia mordercy Mra. Ely, nałożyli wiejscy obywatele z Queens County 850 funt. szterling. nagrody. Rząd z swej strony wyznaczył na to 100 ft. szterl. Przed 20 laty popełniono w Queens County podobne morderstwo. Wyznaczono na schwytanie złoczyńcy 6000 funt. szterl. a jednak dotąd jeszcze nie wykryto żadnego śladu. Odtąd zmieniło się w prawdzie wiele w Irlandyi, ale co do zatajenia morderstw, pozostało jak dawniej.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Odwołanie pogłosek wojennych. — Subskrypcya na kanał Suez. — Algierska rada wyższa. — Przepisy dla koncercistów. — Kolej z Marsylii do Tulonu.)

Paryż, 30. listopada. Książę Napoleon odjechał dziś do Compiegne, gdzie jutro ma być rada ministeryalna. Rada algierska niejest jeszcze ukonstytuowana, gdyż kilku członków nieprzyjęło nominacyi.

— *Gazeta wiedeńska* pisze: Gdy telegraficzna depesza z Paryża zawiadomiła nas wczoraj, to jest 1. grudnia, że *Constitutionnel* odwołuje pogłoski o wojnie i oświadcza równocześnie, że na teraz nie zachodzi nic tak ważnego, azeby się można obawiać zajścia między Anglią i Francyą, mówi paryski telegram dziennika *Independance*, który nam dziś nadesłano, o tym artykule Constitutionnel'a, że on ogłasza za fałszywe wszystkie pogłoski, które niedawno względem Włoch rozszerzano w tej chwili, w której wszystkie trudności względem innych kwestyi zupełnie są zagodzone.

— Wczoraj, w przedostatnim dniu subskrypcyi na olbrzymie przedsiębiorstwo kanału Suez — był wielki natłok do biora na placu Vendome, a z prowincyi zażądano powtórnie nowych subskrybcyjnych arkuszów. W ogóle liczą obecnie we Francyi do 12.000 subskrybentów, i utrzymują, że subskrybcya może być uważana za zupełnie pokrytą. W dwóch albo trzech dniach nastąpi w tej mierze ogłoszenie urzędowe.

— Listę wyższej rady w Algierze zredukował Cesarz na 24 osób. W liczbie członków znajduje się p. Pinard, dyrektor kontoaru d'Escompte. Rząd niemógł porozumieć się z radą administracyjną tego zakładu, i postanowił przeto zaprowadzić nową tego rodzaju instytucyę finansową, która zostawać ma pod dyrekcyą pana Pinard'a.

— Jak wiadomo, składa się wydział algierski na rok 1858 i 1859 z 23 członków, lecz to rzecz szczególna, że i książę Valmy znajduje się w tej liczbie. Przydarza to się dopiero po raz pierwszy, że dawniejszy przywódzca legitymistów zajmuje posadę urzędową pod rządem cesarskim. Uderza niemniej i to, że równie i Emil Girardin do wydziału tego należy.

— Prefekt departamentu Mozy z uwagi na to, że własność literacka i muzykalna zabezpieczona jest we Francyi, polecił zwierzchnościom swego departamentu czuwać nad tem, by przedsiębiercy koncertów, koncertów po kawiarniach i na innych miejscach rozrywki publicznej, porozumiewali się wprzód z kompozytorami, których utwory myślą odgrywać. Z tej więc przyczyny mają przedsiębiercy, kawiarze i t. p. przesyłać odtąd urzędowi municypalnemu podwójny program na ośm dni przed koncertem, i tem się wykazać, że względem odegrania utworów wytkniętych w programie porozumieli się już z kompozytorami.

— Minister publicznych robót zawezwał towarzystwo średniomorskiej kolei, przyspieszać roboty na przestrzeni z Marsylii do Tulonu ażeby administracya marynarki przewozić mogła na przyszłą wiosnę nową już koleją znaczne zapasy wojennego do Tulonu przeznaczonego materyału.

Belgia.

(Nowiny dworu. — Czynności w izbie.)

Bruxela, 28. listopada. J. M. Król przyjmował dziś na uroczystem posłuchaniu nowego posła francuskiego, margrabię Montessuy, i odebrał listy jego wierzytelne.

— Centralna sekcya izby, która zajmowała się sprawdzeniem budżetu ministerstwa spraw zagranicznych, ukończyła już swe prace, i mianowała sprawozdawcą swym p Van Iseghem'a. Budżet urosł bardzo znacznie z tej przyczyny, że wyznaczono w nim dla większej części dyplomatycznych ajentów Belgii, a zwłaszcza dla ajentów rangi najwyższej dość znaczne kwoty dodatkowe do ich pensyi zwyczajnej. Nowość ta natrafi zapewne na opór izby, a kwoty dodatkowe będą prawdopodobnie mocno obcięte.

Szwajcarya.

(Stan rzeczy w Neuenburgu.)

Berna, 24. listopada. Agitacya wywołana w Neuenburgu rewizyą konstytucyi zakończyła się szczęśliwie. Trzeci projekt przyjęto w głosowaniu większością 5730 przeciw 3385 głosom. Zjednoczona opozycya konserwatystów i niepodległych, odniosła zatem po raz trzeci zwycięztwo; dwa razy w odrzuceniu projektów, które się jej niepodobały, a obecnie trzeci raz przyjęciem projektu konstytucyi, który głównie przyszedł do skutku usiłowaniem jej deputowanych na zgromadzeniu konstytucyjnem. Napróżno usiłowało stronnictwo rządowe doprowadzić do odrzucenia projektu, który co do kilku głównych punktów rzeczywiście niebył dziełem rządu. Usiłowania rządowe posłużyły tylko do tem dotkliwszej klęski; od czasu drugiego głosowania ubyła znaczna liczba sprzymierzeńców rządowych. Po tej długiej agitacyi nastąpi nowa z powodu wyborów. Nowa konstytucya żąda odmiany wszystkich władz w kantonie. Teraz zatem rozpoczyna się walka o rząd i rozumie się, że będzie gwałtowniejsza, a zwycięzka opozycya rozpocznie spór tem śmielej. Stronnictwo rządzące ostatnich użyje sił, ażeby nieutracić swej z 10 lat władzy. Kto odniesie zwycięztwo, jeszcze niewiadomo.

Włochy.

(Sprostowanie mylnej pogłoski. — Śledztwo u Anglika w neapolitańskiem)

Nadmienione już odwołanie piemonckiego rządu pod względem przedaży lasów na wyspie Sardynii opiewa dosłownie:

„Rząd Jego król. Mości został zawiadomiony, że pewne towarzystwo belgijskie puściło w obieg drukowany okolnik prywatny, ażeby uzyskać subskrypcyę na akcye dla nabycia lasów na wyspie Sardynii, z tym dodatkiem, że państwo gotowe jest uczynić towarzystwu znaczne koncesye, i że nabycie 15.000 hektarów jest już zabezpieczone."

„Podanie to jest całkiem bezzasadne. Rząd otrzymał wprawdzie z zagranicy kilka propozycyi względem sprzedania rzeczonych lasów; wstrzymał się jednak na teraz od tego ze względu na serwituty, któremi większa część tych lasów jest obciążona."

— Domowe śledztwo, względem którego do angielskiego jeneralnego konzula w Neapolu podano zażalenie, tyczyło się niejakiego Williama Pierce, który najął wiejski dworek w pobliżu Sorrenty i u którego domyśliwano się składu broni.

Niemce.

(Regulamin rzemieślniczy.— Czynność izby hanowerskiej.)

Z **Frankfurtu**, 29. listopada. Tutejsza miejska izba przemysłowa pracuje już od dwóch lat nad ułożeniem projektu nowego regulaminu rzemieślniczego. Pierwszy projekt wydziału izby prze-

mysłowej usunięto, nad drugim właśnie pracują. Przy ułożeniu tego projektu wzięto za podstawę znany saski projekt, nad którym właśnie teraz obradują w najwyższej instancyi w Dreznie.

Hanower, 29. listopada. Izba druga przyjęła dziś 47 głosami wniosek Barkhausena względem uchylenia zapropowanego przez rząd podwyższenia osobistych podatków stałych.

Rosya

(Zaprowadzenie municypalności. — Dozwolenie prawa obywatelstwa francuskiego. — Szkoła drenowania.)

— Do *Schles. Ztg.* piszą z Warszawy pod dniem 25. listopada, że według rozszerzonej powszechnie pogłoski powzięła wyższa instancya nakoniec postanowienie znieść miejskie magistraty w Królestwie, i zastąpić je municypalnościami, które wynikną z powszechnych wyborów.

Hrabina de Choiseul-Gouffier otrzymała dla swego syna, który jest rosyjskim poddanym, pozwolenie wstąpienia w związek poddanych francuskich, bez utraty swoich praw własności w Rosyi. Własnoręczna w tym względzie rezolucya Cesarza opiewa: „Przyzwalam na prośbę hrabiny Choiseul, gdyż za swoje przywiązanie do Rosyi podczas napoleońskiej inwazyi w roku 1812 doznawała szczególniejszej łaski świętej pamięci Cesarza Alexandra Pawłowicza."

— Cesarskie wolne towarzystwo ekonomiczne wezwało inżyniera Falewicza, który za granicą uczył się drenowania, aby tej zimy miewał publiczne odczyty o sztuce drenowania, a w lecie aby układał plany drenowania i podejmował się ich wykonania w interesie takich osób, które sobie życzą drenować swoje pola w okolicy Petersburga, a mianowicie w interesie członków towarzystwa. Towarzystwo spodziewa się, że ten krok da popęd do tego, iż system drenowania, który tak korzystnie używany jest za granicą, także w Rosyi zaprowadzony zostanie.

Montenegro.

(Regulacya granic obwieszczona.)

Raguza, 18. listopada. Książę Daniło, którego kontr-admirał Jurien zawiadomił 10go b. m. o zamknięciu konferencyi względem uregulowania granicy czernogórskiej, kazał w pamięć tego wypadku dać 21 wystrzałów z dział. Nie ogłosił jednak treści umowy zawartej, lecz tylko oświadczył publicznie, że uregulowanie granicy poszło po jego myśli i z wielką korzyścią dla Czarnogóry.

Turcya.

(Zmiany w ministerstwach. — Nota względem regulacyi granic czarnogórskich. — Burze morskie.)

Konstantynopol, 20go listopada. Na ministra marynarki Mehemet-Ali-Baszę uknuto znowu nową intrygę, tą razą jednak bez skutku. Między innemi krążyła także pogłoska, że Fuad Basza zostanie mianowany wielkim Wezyrem. A Fuad Basza zostanie tylko ministrem spraw zewnętrznych. Turecki rząd wydał do swych ajentów za granicą okólnikową notę, odnoszącą się do układów komisyi względem uregulowania czarnogórskiej granicy. Zamiarem w tej nocie jest zawiadomić europejskie mocarstwa, że Porta przystąpiwszy do projektów komisyi, nie zrzekła się przeto swych praw zwierzchnictwa nad księztwem, i przeciwnie zastrzega sobie przywrócić je w czasie odpowiednim.

— Rosyjski poseł p. Buteniew odjeżdża do Włoch dla powitania w Wilafrance Wielkiego księcia.

— Niesłychane burze, które w ciągu całej prawie połowy bieżącego miesiąca, srożyły się z wielką gwałtownością na wszystkich morzach tureckiego państwa, wyrządziły handlowi wielkie straty, i ani jeden nawet nie minie dzień, ażeby nie nadchodziły smutne wiadomości rozbicia okrętów.

— Obecnie sroży się znowu czarne morze i wiele pochłania ofiar. Łatwo zatem do pojęcia, dlaczego kapitanowie lewantyńskich okrętów za żadną cenę świata nie dadzą nakłonić się do opuszczenia portu między 12, a 15. listopada.

Azya.

(Proklamacya Królowy Wiktoryi do Indyi nadeszła. — Rozpoczęcie kampanii. — Plan kampanii.)

Kalkuta, 24. października. Dziennikowi *Times* piszą z Kalkuty: „Nareszcie nadeszła proklamacya Królowy i jak słychać zostanie ogłoszoną na dniu 1. listopada, gdyż potrzeba pewnego przeciągu czasu na zapewnienie się, że w całem państwie nastąpi obwieszczenie proklamacyi równocześnie. Dotąd jeszcze nie wiadomo jaka jest treść proklamacyi, ale sądzą, że zawiera obszerną a może ogólną amnestyę.

— Dnia 18. wyruszyły kolumny w pochód, jednak nie mamy dalszych wiadomości. A co do głównego planu którego wykonanie rozpoczęto na dniu 18. października, a którego bliższe szczegóły są tajemnicą, słychać tylko co następuje: Wszyscy powstańcy mają być wyparci na rzekę Gogrę, gdzie wpadną w zasadzkę utworzoną równoczesnem posunięciem się brygadyera Tronse od wschodu i sir H. Granta od zachodu. Południe zasłania rzeka a na północ nie ma nic prócz Nepalu. Wraz z pochodem kolumn, czynić będą przygotowania do zburzenia wszystkich warowni, do utorowania gościńców przez gęstwiny i do dokładnego rozbrojenia ludności. Tym poleceniem zajmie się p. Montgomery, na czem on się rozumie wybornie bo dał dowody w Pendżabie. I będzie tu niezawodnie dokładniej wykonane, jak za Sudleczem, gdyż bezczynna artylerya zostanie użytą na polu bitwy. Zapasy dział Sików, nie dostały się, jak się obawiają wszystkie w nasze ręce.

— Trzy oddziały wojska Tantia Topi krążą zawsze jeszcze w około Ihansi i Betwy, jak zdaje się bez planu i celu, oczekują tylko pierwszego lepszego pomyślnego wypadku. W Audzie utrzymują, że czeka on na Nana Sahiba, który wkrótce wypadnie z swego ukrycia w Czend, ażeby dostać się do centralnych Indyi.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 3. grudnia. Z Gibraltaru donoszą, że z załogi austryackiego brygu „Antonietta Maria", który zetknął się pod Gibraltarem z pruskim statkiem „Pomona", uratowano wszystkich prócz jednego.

Paryż, 2. grudnia. Dzisiejszy *Monitor* donosi: Na cześć przypadającej dziś rocznicy ogłoszenia Cesarstwa opuścił Cesarz hrabiemu Montalembert zasądzoną karę.

Paryż, 2. grudnia. Podług depeszy telegraficznej z Berny przejeżdżał tamtędy Wielki książę Konstanty z familią.

Paryż, 3. grudnia. Dzisiejszy *Monitor* zawiera następujące doniesienie: „Hrabia Montalembert dowiedziawszy się o ułaskawieniu swojem, założył protest przeciw temu. Trybunały sądowe będą umiały ocenić kwestye, jakie wywoła ta apelacya." — Dalej podaje dziennik urzędowy główną treść protestu hrabiego. Powiada on, że apelował w ciągu prawnego terminu, a żaden z dotychczasowych rządów Francyi nie przywłaszczał sobie prawa znosić nieuchwalonej jeszcze stanowczo kary; on zaś należy do rzędu tych, którzy wierzą jeszcze, że mają prawo nie przyjąć łaski.

Londyn, 2. grudnia. Najnowsza poczta zamorska z **Bombaju** z 9. listopada donosi: Królewska proklamacya z ogłoszeniem nowej organizacyi państwa indyjskiego znalazła w ogóle jak najlepsze przyjęcie. Jenerał Michel pobił powstańców środkowej Indyi, Tantia Topi układał się o kapitulacyę. Kampanię w Audzie rozpoczęto zdobyciem Berwahu; 5000 powstańców Audy szturmowało Chubrowdże, ale zostali odparci ze stratą wszystkich dział. Zachodnio-indyski paropływ pocztowy przywiózł wiadomość o zaburzeniach w Peru.

Turyn, 1. grudnia. Wielki Książę Konstanty spodziewany tu jest temi dniami; na cześć jego będzie bal u dworu i rewia. — *Osservatore tortorese* donosi: Na pewnem miejscu wybrzeża ligurskiego schwytano zapasy broni, ale niewiadomo, naco były przeznaczone; ta broń sprowadzona będzie do fortu Sperone w pobliżu Genuy. — Trucicielа, barona Profumo, skazał sąd kryminalny zaocznie na śmierć.

Genua, 1. grudnia. Dekretem królewskim z 28go listopada r. b. opuszczona została skazanym za wypadki z 29. czerwca 1857 kara roboty przymusowej i więzienia; ale zdaje się, że będą wydaleni do Ameryki.

Modena, 30. listopada. Dekret książęcy ustanawia esteński medal za zasługę w służbie cywilnej.

Parma, 30. listopada. Rząd książęcy ustanowił osobne komisye do uregulowania konskrypcyi, ustaw względem budowli lądowych i wodnych, i stosunków lekarzy gminnych.

Madryt, 1. grudnia. Dziś otworzyła Królowa Kortezy.

Konstantynopol, 27. listopada. Jenerał Durando i jeneralny konzul Fonblanque przybyli tutaj. Rząd oznaczył stałą cenę chleba, mięsa i węgli. Komunikacya telegraficzna z Rodostem jest już otwarta.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 4. grudnia.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Dzieduszycki Kaz., z Niesłuchowa. — Prawecki Eust., z Brzeżan.

Hotel europejski: PP. Berezowski Hen., z Wodnik. — Mrozowicki Stan., z Siechowa. — Ujejski Bron., z Lubszy.

Hotel angielski: PP. Sucholin Jędrzej c. k. podporucznik, z Wiédnia. — Wondré Jan, c. k. podporucznik, z Mantuy.

Pod białego konia: P. Żebrowski Kar., z Tworylny.

Dnia 5. grudnia.

Hotel Langa: PP. Kontard Hen., c. k. major i Schönberg Michał, c. k. rotm., z Gródka.

Hotel angielski: PP. Dwernicki Alex., adwokat krajowy, z Stanisławowa. — Wiktor Tad., z Świrza. — Brzeżany Maur., z Konczak. — Br. Poten Fryd. z Łahodowa. — Banbach L., c. k. major, z Stryja. — Harnier Adolf, adwokat, z Wiédnia.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 4. grudnia.

PP. Br. Brunicki Leon, do Zaleszczyk. — Biliński Lud., do Łukawicy. — Czihak Jakób, pułkownik mołdawski, do Krakowa. — Drohojewski Wład. do Rudyłowiec. — Hr. Dzieduszycki Miecz. do Korniowa. — Gizicki Leon, do Krakowa. — Skrzyszewski Jan, do Sewerynki. — Januszewski Teofil, do Ubinia. — Malinowski Lub., do Ostrowczyka. — Kniaź Puzyna Włodz., do Marynowa. — Stefanowicz Eliasz, ces. ros. urzędnik, do Czerniowiec.

Dnia 5. grudnia.

PP. Fabricius Wład., do Dębówki.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 4. grudnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	325.71	+ 1.4°	95.1	zachodni	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	327.97	+ 2.4°	87.1	północny	„	pogoda
10. god. wiecz.	328.37	+ 1.3°	90.7	zachodni	„	pochmurno

W nocy deszcz 1··20.

TEATR.

Dziś na scenie polskiej: „**Nowy Dziedzic**," operetka w 2 aktach z francuskiego po raz pierwszy, w której pani Majeranowska odspiewa nowego walca z textem polskim, i „**Pani Kasztelanowa**," dramat w 1 akcie J. Korzeniowskiego.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 4. grudnia.

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.—. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 86.05. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —; Metaliki po 5% za 100 zł. 85.40.; po $4\frac{1}{2}\%$ za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —.—. po 3% za 100 zł. —.—; po $2\frac{1}{2}\%$ za 100 zł. —; po 1% za 100 zł. —. — Przeznaczone do loso.: z r. 1834 za 100 zł. — ; z r. 1839 za 100 zł. —.— zł. —; z roku 1854 za 100 zł. —.—. Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po $4\frac{1}{2}\%$ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po $2\frac{1}{2}\%$ za 100 zł. — —; po $2\frac{1}{4}\%$ za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po $1\frac{3}{4}\%$ za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granica uprocentowane: po 5% za 100 zł. — —: po $4\frac{1}{2}$ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii —.—; Galicyi 84 60; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu 84.—; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1867 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 964 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 242.—; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. 1726; towarzystwa kolei żelaznej państwa 260.70; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty 88.25; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —; — lomb.-weneck. kol. żelaz. — —; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglug parowej na Dunaju po 500 złr. —.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr. —.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. — —; na 6 lat po 5% za 100 zł. 99.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. — —; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. — —; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. 85.35; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka 101 15; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. południ. niemieck. waluty 86.20. Berlin za 100 talarów —.—. Wrocław za 100 talar. — —. Frankfurt n. M. za 100 zł. południ. niemieck. waluty 86.45. Genua za 100 lirów piemonckich 40 10. Hamburg za 100 marko banko 76.25. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 102.05. Lugdun za 100 franków 40.35. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Marsylia za 100 frank. 40.30. Paryż za 100 fr. 40.50. Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. — —. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich 14.58. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 4.80, — dukaty ces. pełnej wagi 4.78, korony 14.10. półkorony —.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 3. grudnia.

Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	—.—	—.—
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	86.—	86.20
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	—.—	—.—
Metaliki po 5% za 100 zł.	85.40	85.60
dtto. „ $4\frac{1}{2}\%$ za 100 zł.	76.50	76.75
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	318.—	320.—
„ 1839 „ 100 „	135.50	136.—
„ 1854 „ 100 „	114.80	115.—
Renty Como po 42 lir. austr.	17.50	18.—
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi	95.—	96.—
Węgier	84.50	85.50
Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii	83.50	84.—
Galicyi	83.50	84.25
Bukowiny	83.50	83.75
Siedmiogrodu	83.75	84.—
innych krajów koronnych	90.—	91.—
Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.

	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	964.—	966.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr	243.30	243.40
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	614.—	616.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1730.—	1731.—
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	262.70	262.80
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	88.20	88.30
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	186.—	186.50
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.10
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	118.—	119.—
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	66.20	66.40
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	526.—	527.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „	310.—	315.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	98.50	99.—
	10 „ „ 5% „ 100 „	94.50	95.—
	przeznaczone do losowania po 100 zł.	89.50	89.75
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesiecy 5% za 100 zł.	99.50	100.—
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	85.50	85.60

Losy.

	pien.	towar.
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę	101.—	101.20
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	108.—	108.20
Esterhazego 40 zł. m. k.	80.85	81.75
Salma 40 „ „	41.50	42.—
Palfiego 40 „ „	38.85	39.10
Clarego 40 „ „	37.25	37.75
St. Genois 40 „ „	38.50	39.—
Windischgrätza 20 „ „	23.—	23.50
Waldsteina 20 „ „	26.75	27.25
Keglevicha 10 „ „	15.75	16.—

Na 3 miesiące.

	pien.	towar.
Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%	86.20	86.30
Frankfurt n. M., za 100 zł. południ.-niemieckiej waluty	86.30	86.35
Hamburg za 100 marko banko $2\frac{3}{4}\%$	76.25	76.30
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	102.—	102.10
Paryż, za 100 franków 3%	40.40	40.50

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. mennicze	4 zł.—80 cen.	4 zł.—82 cen.
Korona	14 „ —10 „	14 „ —12 „
Napoleondor	8 „ —10 „	8 „ —11 „
Rosyjski imperyał	8 „ —30 „	8 „ —34 „

KRONIKA.

Drukiem Michała F. Poremby we Lwowie wyszedł temi dniami wiersz humorystyczny pod napisem „Jaś szewczyk", z którego czysty dochód przeznaczony jest na cel dobroczynny. Cena egzemplarza 10 centów w walucie austryackiej.

— Wiadomości lokalne. Od 13. do 30. z. m. skazały tutejsze władze bezpieczeństwa: 1) za pospieszną i nieostrożną jazdę parobka Mikołaja B. z N. 24 podług 428 paragrafu kodexu karnego na chłostę cielesną; 2) za przekroczenie przepisów meldunkowych: traktyerniczkę Katarzynę C., praczkę Ewę D. i majstra szewskiego Józefa S ; za znieważenie niedzieli: szynkarza Abrahama B., szynkarki Maryę K. i Maryę L , kramarkę wiktuałów Witę N. i szynkarkę Maryę T,; nakoniec za przekroczenie przepisów względem zamykania szynkarza Józefa D. — wszystkich na kary pieniężne, które odda o na fundusz ubogich.

Na dniu 16. listopada zrana przydybał pompier Michał L. znanego złodzieja Leibę Bojki w ucieczce, i chciał go przytrzymać, ale złoczyńca pchnął go nożem w piersi i umknął dotąd bez śladu. Szczęściem rana nie była niebezpieczna.

Dnia 22. listopada zrana o godzinie 8. znaleziono w pobliżu cmętarza żydowskiego w 2. dzielnicy miasta nieżywe nowonarodzone dziécię płci męzkiej. Sprawcy tej zbrodni nie wyśledzono jeszcze.

Szynkarzowi Mendlowi P. we Lwowie skradziono w nocy z 25. na 26. listopada r. b. przez włamanie się do zamkniętego pomieszkania bindę żydowską w wartości 400 do 500 złr. m. k., i inne jeszcze srebra. Organom władzy bezpieczeństwa udało się wyśledzić sprawcę tej kradzieży, pewnego najemnika Mateusza Sz. i odebrać skradzione rzeczy, a winowajca oddany został sądowi karnemu.

Justyn M., chłopak od siedlarza pod N. 733 ¼ odebrał sobie życie wystrzałem z niewiadomej przyczyny na dniu 27. listopada.

Porucznikowi c. k. pułku huzarów baronowi T. skradziony został 25go listopada r. b. z pomieszkania złoty zegarek wartości 150 złr. m. k. W kilka godzin potem pojmano sprawcę tej kradzieży, pewnego urlopnika, którego ten sam porucznik obdarzył przed kilką dniami szczodrobliwym datkiem; skradziony zegarek wrócono właścicielowi, a winowajca oddany został wojskowemu sądowi karnemu.

Dnia 26. listopada r. b. o 7. godzinie zrana znaleziono komisarza katastralnego Józefa E. w pomieszkaniu pod N. 536¾ bez życia w łóżku. Śmierć jego nastąpiła z zagorzenia, i wszelkie środki ratunku były bezskuteczne.

— Przypadek na kolei. Na przestrzeni kolei żelaznej między Szczakową i Mysłowicami uderzył d. 24. listopada pociąg ładunkowy o pociąg z węglami, przyczem 10 wagonów zdruzgotał, a 1 lokomotyw, tudzież 12 wagonów zostało mniej więcej uszkodzonych. Na szczęście nie zaszło żadne skaleczenie osób.

— Nagła zmiana temperatury w Anglii. W bradfordskim powiacie spadł na dniu 25. listopada śnieg, który stopniawszy zaraz, pokrył ziemię gładką i dość twardą powłoką lodu, co sprowadziło wiele nieszczęśliwych wypadków i nie małe zamięszanie. Nikt nieważył się wyjeżdżać kołami; kilku wiekowych ale jeszcze dość czerstwych ludzi umarło nagle, i jak utrzymują lekarze jedynie z nadzwyczaj spiesznej zmiany temperatury; po fabrykach wstrzymano na jakiś czas roboty, gdyż robotnicy lękali się wychodzić z mieszkania, o do szpitalów przywieziono do 20 osób z złamanemi albo wywichniętemi członkami.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.